

management & organisatie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

- 4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;

- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegeleid aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB2 Als het College voor Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.
Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.
Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
- b. Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden WOLF-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt. In dat geval houdt het College voor Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 63 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van twee scorepunten per opgave.

Opmerking over percentage btw:

Wanneer de kandidaat een berekening op basis van 21% btw in plaats van 19% heeft uitgevoerd deze berekening conform (de stappen in) het correctievoorschrift evenveel scorepunten toekennen als bij een berekening met 19% btw (ongeacht dat in de opgave 19% btw is genoemd.)

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 1

Indirecte kosten zijn niet direct/makkelijk toerekenbaar aan een product.

2 maximumscore 3

opslagen ter dekking indirecte kosten die samenhangen met

$$\text{grondstoffen } \frac{0,91 \times 6.000.000}{1,04 \times 12.500.000} \times 100\% = 42\% \quad 1$$

$$\text{lonen } \frac{1,02 \times 2.100.000}{1,02 \times 6.000.000} \times 100\% = 35\% \quad 1$$

$$\text{grondstoffen en lonen } \frac{0,88 \times 3.000.000}{1,04 \times 12.500.000 + 1,02 \times 6.000.000} \times 100\% = 13,81\% \quad 1$$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 3 maximumscore 2**
- grondstoffen: $4 \text{ kg} \times 1,04 \times 20 = 83,20$
 - direct loon: $0,5 \times 1,02 \times 50 = \underline{\underline{25,50}}$
108,70	1
- opslagen ter dekking van de indirecte kosten:
 $0,42 \times 83,20 = 34,94$
 $0,35 \times 25,50 = 8,93$
 $0,1381 \times 108,70 = \underline{\underline{15,01}}$
<u>58,88</u>	
fabricagekostprijs	€ 167,58
1	

Opgave 2

- 4 maximumscore 2**
- verwachte ontvangst per 1 augustus: $217.608 \times 0,85 = 184.966,80$
 - waarvan op dat moment vooruitontvangen over 1 augustus 2013 - 1 januari 2014:
 $\frac{184.966,80}{12} \times 5 = € 77.069,50$
1	

- 5 maximumscore 2**
- Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:
- De gemeente ontvangt het geld, ongeacht of de overtreden betaalt of niet (geen risico van dubieuze debiteuren).
 - De gemeente heeft geen kosten van inning en invordering (geen administratieve en juridische kosten).

- 6 maximumscore 2**
- Stel gemiddeld aantal boetes hondenpoep = y, dan geldt
 $y \times 40 + (680 - y) \times 25 = 20.600; 15y = 3.600; y = 240$
 uitgeschreven boetes door Middelburg: $1,25 \times 240 = 300$

- 7 maximumscore 2**
- boetes hondenpoep gemeente Middelburg: $300 \times 40 = 12.000$
 - parkeerboetes gemeente Middelburg: $(680 - 300) \times 25 = 9.500$
totaal: $12.000 + 9.500 = € 21.500$	1

- 8 maximumscore 2**
- $$45.540 + 32.265 - 21.500 - 0,5 \times 18.600 = € 47.005$$

9 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Gemeente Middelburg betaalt alleen voor werkelijk gebruik. Bij financial lease lopen kosten wel door in bijvoorbeeld het winterseizoen wanneer niet gereinigd kan worden.
- Gemeente Middelburg hoeft geen onderhoud te plegen.
- Het risico van economische veroudering heeft gemeente Middelburg niet bij huren, wel bij financial lease.

10 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- GR: n= 48; i = 0,45; pmt end = 625
solve pv = € 26.926,97
- $C = 625 \times \frac{1 - (1,0045)^{-48}}{0,0045} = € 26.926,97$

11 maximumscore 2

$$\frac{625 \times 12 + 22.875}{1.350} = \frac{30.375}{1.350} = € 22,50$$

12 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- verzekerkosten
- onderhoudskosten
- brandstofkosten

13 maximumscore 2

- De solvabiliteit zal verslechteren, want de schulden nemen toe (met de contante waarde van de toekomstige leaseverplichtingen) 1
- terwijl het eigen vermogen gelijk blijft 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 3

	berekening	
beschikbaar budget	$217.608 + 275.000$	€ 492.608
inzet van 8 BOA's en 8 stadswachten	8×47.005	€ 376.040 -
beschikbaar voor inzet poepzuigers		€ 116.568
aantal mogelijke poepzuigers	$\frac{116.568}{30.375 + 8.000}$	3,038 dus 3

conclusie:

Beide voorstellen van wethouder Poppe kunnen financieel gerealiseerd worden.

- 492.608 1
- 3,038 of 3 1
- conclusie 1

Opgave 3

15 maximumscore 1

immateriële vaste activa

16 maximumscore 2

Het van de balans halen van de Transferwaarde spelers, omdat deze maatregel niet direct leidt tot extra betalingsverplichtingen.

17 maximumscore 2

- Door het verdwijnen van de balansposten Transferwaarde spelers en Stadion neemt het Eigen vermogen af met $(700.000 + 220.000)$ tot 70.000 1
- Het Vreemd Vermogen mag maximaal $\frac{70.000}{0,1} = € 700.000$ bedragen 1

18 maximumscore 3

Debet	Interne balans FC Ommeland 31-12 2012 (getallen x € 1,-)		Credit
Transferwaarde spelers	0	Eigen vermogen	70.000
Grond	0	Hypotheitaire lening	0
Stadion	0	2% Lening gemeente Delfzijl	470.000
Overige vaste activa	210.000	Vooruitontvangen seizoenskaarten januari-juli 2013	230.000
Te ontvangen sponsorgelden	0	Crediteuren	0
ABN-AMRO	<u>560.000</u>		<u>—</u>
	770.000		770.000

berekening van:

2% Lening gemeente Delfzijl	770.000 - 70.000 - 230.000
ABN-AMRO	55.000 + 1.200.000 + 150.000 - 205.000 - 410.000 - 230.000

- Transferwaarde spelers
Grond
Stadion
Te ontvangen sponsorgelden 1
 - 2% Lening gemeente Delfzijl 1
 - ABN-AMRO
Hypotheaire lening
Crediteuren 1

Opgave 4

19 maximumscore 2

- $\frac{303.450}{1,19} = 255.000$ 1
- $\frac{100}{85} \times 255.000 = € 300.000$ 1

20 maximumscore 2

• Ontvangst van debiteuren:	273.700	1
• Ontvangst contante verkoop: $\frac{100}{85} \times 303.450 \times 0,15 = 53.550$	<u>53.550</u>	
Totale ontvangst	€ 327.250	1

21 maximumscore 3

• Inkopen maart inclusief btw: $\frac{100}{50} \times 113.050 =$	226.100	1
• Inkopen maart exclusief btw: $\frac{226.100}{1,19} =$	190.000	1
• Voorraadtoename	<u>10.000</u> –	
Inkoopwaarde van de omzet	€ 180.000	1

Opgave 5

22 maximumscore 1

De opbrengsten van Eye Film zijn afhankelijk van het aantal verkochte bioscoopkaartjes. Door te investeren in de kosten van P&A kan Eye Film zijn eigen opbrengsten vergroten.

23 maximumscore 2

De duur van exploitatie is slechts 1 jaar en dus lijkt het niet mogelijk / zinvol de MG te activeren en daarop vervolgens in de komende jaren / perioden te gaan afschrijven.

Opmerking

Uitsluitend 0 of 2 scorepunten toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 3

- productiekosten 1.147.500
- bijdrage L1 en Eye Film 175.000
- 972.500 1
- subsidie
0,40 x 1.147.500 = 459.000 1
- participaties 513.500
- aantal participaties: $\frac{513.500}{3.950} = 130$ stuks 1

25 maximumscore 2

netto investering: $3.950 \times (1 - 0,52) = 1.896$
uitkering 15 juni 2014: $1.896 \times 1,075 = € 2.038,20$

26 maximumscore 3

- uitkering: $2.038,20 \times 130 = 264.966$
- terugbetaalde renteloze lening + verrekening vooruit-ontvangen MG: $75.000 + 100.000 = \underline{175.000}$
- totaal terugverdienen: 439.966 1
- door verkoop bioscoopkaartjes: $\frac{439.966}{0,66} = 666.615$ 1
- aantal bioscoopkaartjes: $\frac{666.615}{7,55} = 88.294$ 1

Opgave 6

27 maximumscore 2

- totaal afgeschreven: $4,75 \text{ jaar} \times 12\% = 57\%$ van de aanschafprijs
dus boekwaarde is $100\% - 57\% = 43\%$ van de aanschafprijs 1
- aanschafprijs: $\frac{100}{43} \times 645.000 = € 1.500.000$ 1

28 maximumscore 2

Voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{1.500.000 - 60.000}{n} = 0,12 \times 1.500.000 \text{ dus levensduur} = 8 \text{ jaar}$$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 3

- Machines:
toename met $2.000.000 - 1.500.000 = € 500.000$ 1
- Afschrijving machines:
toename met $4,75 \text{ jaar} \times (0,12 \times 500.000) = € 285.000$ 1
- Herwaarderingsreserve:
toename met $(2.000.000 - 1.140.000) - 645.000 = € 215.000$ 1

of

- Machines:
toename met $\frac{1}{3} \times 1.500.000 = 500.000$ 1
- Afschrijving machines:
toename met $\frac{1}{3} \times (1.500.000 - 645.000) = 285.000$ 1
- Herwaarderingsreserve:
toename met $\frac{1}{3} \times 645.000 = 215.000$ 1

30 maximumscore 2

nee, want

voorbeelden van juiste motivatie zijn:

- Het eigen vermogen neemt toe door de toename van de herwaarderingsreserve en dit is een wettelijke reserve.
- Het eigen vermogen nam toe zonder dat daartegenover liquide middelen zijn ontvangen.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 21 juni naar Cito.